

genija koji je obdaren prepoznavanjem i uviđanjem sličnosti. Upravo data moć nije nešto što se po Aristotelu može naučiti već pripada geniju u izvornom smislu. Upravo ovde Derida postavlja pitanje preko koga će se i ocrtati razlika njegovog razumevanje metafore i čitave aristotelijasnske tradicije: zar čovek ima išta drugo do zamenjivanje, tj. čini se da se čoveku može uskratiti sve sem moći da uvek zamenjuje, tj. zamenjivanje nije nikakva odlika genija koje moće zamenjivanje koje pripada mimezisu želi da vrati nazad prirodi, već zamenjivanje mimezisa kao čisto zamenjivanje pripada čoveku, tj. ono je jedino što čovek ima. Ovde Derida postavlja pitanje koje je odlučno: “Pod kojim uslovima bi trebalo da imamo u svojoj torbi jedan potez više? jezdno zrno više? i sunce koje bi moglo uvek da seje? i *physis* da bude zasejana?” (50).

Heliotrop

Ako metafora pripada ljudskoj prirodi u meri u kojoj je čovek genije tj. bliži ili sličniji prirodi samoj - jer, videli smo, genije je onaj koji još i kod Kanta podražava delatnost same prirode - to znači da je metaforičnost osobina čoveka određena merom vladanja prirode nad njim. Derida sada nastoji da ispita kakva je priroda ove vladavine, ovog arhea i osobenosti koju on daruje. To propitivanje dakle nije samo propitivanje metafore u filozofskom tekstu, niti metafore određene filozofijom, već pitanje same filozofije kao mišljenja onoga prvog, načelnog.

Kao što smo na prethodnim predavanjima videli, Aristotelovo razumevanje metafore ukolopljeno je unutar teleologije saznanja koja i sama prati teleologiju metafizičkog lanca izraženog u onome što Derida naziva analogijom bića. U konačnom to vodi analizi metafore preko analize govora unutar kojeg ime ima povlašćeno mesto i koje sabira ostale delove govora u jedinstvo, nalik pojmu bivstva koji sabira ostale načine govora o biću (naravno ovde sledimo Deridino